

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
щодо виконання Регіональним центром з надання БВПД
у Рівненській області річного плану діяльності
на 2022 рік у 1 кварталі

ЗМІСТ:

Основні заходи, що були здійснені за пріоритетами

[1.] Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей.

[2.] Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги.

[3.] Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів.

[4.] Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті із законом (в адміністративному та кримінальному процесі).

Основні заходи, що були здійснені за пріоритетами:

[1.] Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей.

Для реалізації першого пріоритетного напрямку діяльності системи БПД у 2022 році з метою підвищення правової обізнаності населення стосовно прав та свобод людини і громадянина, надання особам консультаційної підтримки для вирішення проблемних питань, спрощення доступу до правосуддя, забезпечення доступу якнайширшого кола суб'єктів права на БПД до правових послуг Регіональним центром були проведені наступні основні заходи:

На Рівненщині обговорили шляхи удосконалення волонтерської діяльності в системі БПД. У Регіональному центрі з надання БВПД у Рівненській області відбувся навчально-науковий семінар разом із студентами та науковцями Навчально-наукового інституту права Національного університету водного господарства та природокористування.

Директор Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Василь Овдіюк розповів студентам про систему безоплатної правової допомоги, послуги які можна отримати в регіональному та місцевих центрах з надання БВПД, розкрив поняття первинної та вторинної правової допомоги, та перелічив категорії громадян, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, а саме право на захист, на

представництво інтересів осіб у судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами, на складення документів процесуального характеру.

Директор Рівненського місцевого центру з надання БВПД Алла Негрей розповіла про категорії справ по яким найчастіше звертаються громадяни до центру, також зацікавила студентів проходженням практики в приймальні Рівненському місцевого центру. Після цього студенти Навчально-наукового інституту права Національного університету водного господарства та природокористування презентували свої наукові роботи. Роботи стосувалися різної тематики, наприклад “Проблемні питання адміністративної відповідальності за недотримання вимог карантину

Covid-19”. Але найбільш обговорюваною була робота на тему ” Волонтерство у сфері надання БПД та шляхи його удосконалення”. Автор цієї роботи є волонтером системи БПД, яка на своєму прикладі розповідала про волонтерство в системі БПД. Вона також розглянула шляхи удосконалення волонтерської діяльності в системі БПД, проблеми професійної підготовки волонтерів БПД в Україні, змістові особливості поняття волонтера БПД в Україні.

«Булінг у школі. Кібербулінг. Відповідальність за вчинення таких дій» – тема просвітницьких заходів для школярів м.Рівне. У січні – лютому 2022 року начальником відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги Регіонального центру у Рівненській області Олександром Кузиком проведено серію тренінгів для учнів Рівненських загальноосвітніх шкіл № № 11, 13, 15, 18 та 22 щодо питань булінгу та кібербулінгу, а також відповідальності за вчинення таких дій. Під час проведення тренінгів підліткам роз’яснено поняття булінгу, його мета, форми вчинення, негативні наслідки таких дій. Окремо, Олександром Кузиком перед учнями указаних вище шкіл висвітлено питання кібербулінгу (або булінгу в Інтернеті), а також, алгоритму дій для зменшення ризиків його вчинення.

Видами кібербулінгу можуть бути: Нападки – регулярні висловлювання образливого характеру на адресу жертви, численні смс-повідомлення, телефонні дзвінки; Наклепи – поширення неправдивої, принизливої інформації; Самозванство – використання особистих даних жертви (логіни, паролі до акаунтів в

мережах) задля здійснення від її імені негативної комунікації; Публічне розголошення особистої інформації – поширення особистої інформації, наприклад, шляхом публікування інтимних фотографій, фінансової інформації, роду діяльності – з метою образи чи шантажу; Хепіслепінг – зняті на відео для розміщення в Інтернеті реальні напади, що можуть привести до летальних наслідків; Онлайн-грумінг – це побудова дорослим/групою дорослих осіб довірливих стосунків з майбутньою жертвою з метою отримання її інтимних фото/відео. Зазвичай, злочинці реєструються в соціальних мережах під виглядом молодих людей, адаптуючи свою сторінку під уподобання обраної жертви, чи налагоджують контакт в онлайн-іграх.

У ході заходів учням указаних вище шкіл було продемонстровано серію мультфільмів «Ти і поліція. Булінг у школах», які розроблено ГО «Асоціація українських моніторів дотримання прав людини в діяльності правоохоронних органів». Також з підлітками обговорено аспекти правової відповідальності, встановленої законодавством за вчинення таких дій.

На Рівненщині відбулась Регіональна онлайн науково – практична конференція. Науковці Навчально-наукового інституту права Національного університету водного господарства та природокористування спільно з фахівцями системи БПД Рівненщини обговорили питання надання безоплатної правової допомоги в умовах війни. За словами Василя Овдіюка наразі актуальними питаннями є: отримання закордоном статусу біженця, оформлення статусу внутрішньо переміщеної особи, виїзд з дитиною закордон або переправка дитини через кордон без супроводу батьків, соціальні пільги та гарантії, трудові відносини у умовах війни, документування пошкодження або знищення майна, кредитні канікули, зняття арешту з майна, реєстрація актів цивільного стану та інші.

Разом з тим, зараз частина наших центрів та бюро, які розташовані в окупованих, оточених чи бомбардованих містах та селищах, закрита. Проте наша мережа працює, де тільки це можливо: десь у звичайному режимі, десь дистанційно.

Фахівців системи БПД Рівненщини навчали домедичній допомозі та психологічним аспектам самопомоги. На базі Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області проведено семінар і практичні заняття з надзвичайно актуальних на даний час питань :«Домедична допомога під час надзвичайних ситуацій. Тактична медицина» та «Самопоміч та взаємодопоміч для збереження здоров'я у військовий час. Психологічні аспекти». Запрошені : працівники РЦ БВПД у Рівненській області, РМЦ, адвокати та волонтери.

Перша тема: «Домедична допомога під час надзвичайних ситуацій. Тактична медицина». Захід проведено завідувачем сектору «Рівненське районне бюро правової допомоги №2» Аллою Семенюк. З початку бойових дій вона активно залучилася до волонтерської діяльності з домедичної підготовки бійців ЗСУ та ТРО, оскільки є сертифікованим інструктором з тактичної медицини ГО Рівне-ТАКМЕД та інструктором Європейської ради з реанімації курсу «Базова підтримка життя». З початку бойових дій через такі курси

пройшло вже більше 5 тисяч військових з Рівненської, Івано-Франківської, Волинської та Вінницької областей. Фахівчиня окреслила основні аспекти класифікації поранень і травм а також алгоритми локалізації та надання домедичної допомоги при критичних кровотечах, непрохідності дихальних шляхів, пневмотораксу, а також заходи серцево-легеневої реанімації.

Друга тема: «Самодопомога та взаємодопомога для збереження здоров'я у військовий час. Психологічні аспекти». Провела – адвокат системи БПД, волонтер, сертифікований кризовий психолог, член Української спілки психологів Іванна Голуб. Іванна Голуб наголосила на надзвичайній важливості питань психологічної стійкості у військовий час і в умовах стресових ситуацій а також самодопомоги і взаємодопомоги по виходу з кризових психологічних станів.

Медіація – як складова освітнього процесу майбутніх юристів. Медіація – як спецкурс для студентів-правників. Цій темі був присвячений круглий стіл за участю директорів та працівників Регіонального центру та Рівненського місцевого центру з надання БВПД і заступника директора Навчально-наукового інституту права Національного університету водного

господарства та природокористування Оксани Швець. В Навчально-науковому інституті права НУВГП впроваджено в навчальну програму спецкурс по медіації, який розрахований на 120 годин та спецкурс «Відновне правосуддя» на 90 годин. Додатково в планах впровадження курсу неформальної освіти «Медіація». За словами представника інституту, таким чином в навчальному закладі роблять акцент на поглиблене вивчення усіх тонкощів та аспектів юридичної професії. Окрім базових дисциплін, студенти додатково вже можуть вивчати курс «юридична журналістика» і вже незабаром для них додатково буде доступний курс «Медіація». За словами директора Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Василя Овдіюка, сьогодні в процесі надання послуг медіації викликає чимало питань. Зокрема, це стосується професійної підготовки медіаторів. Під час круглого столу очільник системи БПД Рівненщини повідомив, що декілька працівників центрів БВПД області вже пройшли навчальні курси з медіації і мають відповідні сертифікати. Відтак, він підтримав ініціативу впровадження спецкурсу «Медіація» в навчальну програму інституту та запевнив, що фахівці системи БПД, які мають сертифікати медіатора, залюбки долучаються до викладання цього курсу студентам – правникам.

[2.] Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги.

Мета заходів на виконання другого пріоритету діяльності системи БПД області стимулювання громадян до вирішення правових проблем у правовий спосіб.

Система БПД Рівненщини розгортає мережу постійно діючих консультаційних пунктів для вимушено переміщених осіб. Фахівці Регіонального та Рівненського місцевих центрів з надання БВПД відвідали гуртожиток місцевого автотранспортного коледжу, що став прихистком для сотень людей, яких війна змусила покинути свої домівки. Зустрівшись з мешканцями гуртожитку начальник відділу організації надання БВПД Регіонального центру у Рівненській області Олександр Кузик детально розповів про спектр правових послуг, які надає система БПД, а також про механізми та процедуру надання правової допомоги.

Заступник директора Рівненського місцевого центру з надання БВПД Ольга Мельник та завідувач сектору Рівненське бюро правової допомоги №1 Юрій Висоцький – провели консультування і надали вичерпні та всебічні роз'яснення низки правових питань, які турбують наших співгромадян, що опинилися у скрутній ситуації, а саме : відновлення втрачених документів; житлові питання; отримання виплат

та компенсацій; працевлаштування в умовах військового часу; виїзд закордон; отримання статусу внутрішньо переміщеної особи та статусу біженця; розірвання шлюбу.

Загалом, станом на 30 березня за інформацією Рівненської ОДА на Рівненщині проживає 34 тисячі 878 внутрішньо переміщених осіб. Найбільше в Рівненському районі, далі Дубенський та Сарненський райони і найменше у Вараському. В обласному центрі на базі діючої інфраструктури створено 22 місця компактного проживання.

[3.] Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів.

У стінах Рівненської обласної прокуратури відбувся семінар щодо реалізації Програми відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінальних правопорушень. До заходу, як офлайн так і онлайн, долучились десятки учасників – представники Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Рівненській області, ювенальні прокурори, адвокати-медіатори, психологи, слідчі ТУ ДБР а також слідчі та дізнавачі органів Національної поліції області.

На Рівненщині Пілотний проект «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення» реалізується з квітня 2020 року. До Програми відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення, залучені не лише фахівці системи БПД та прокуратури але й

представники поліції, ювенальної юстиції, ювенальної пробації, центру соціальних служб, адвокати-медіатори, психологи. За цей час до Програми відновлення вдалось залучили 10 неповнолітніх.

Присутні на семінарі поділилися досвідом участі у процесі відновного правосуддя, звернули увагу на проблемні питання, які виникають під час реалізації проекту. Серед таких питань заступник директора Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Сергій Ілляк, назвав низьку обізнаність громадян про існування такої програми та можливості, які вона відкриває для правопорушника і потерпілого, а також – процес ресоціалізації неповнолітніх з віддалених населених пунктів.

Тому, учасники заходу одностайно підтримали пропозицію щодо поглиблення співпраці з метою якнайшвидшого виведення підлітків, які потрапили у конфлікт із законом, із

кримінального процесу. Адже на думку присутніх, до дітей не може бути застосована виключно каральна модель правосуддя. В силу віку, у неповнолітніх лише формується свідомість, бачення світу і свого місця в ньому. Вони схильні до імпульсивних і необдуманих вчинків. Але одна помилка не повинна безапеляційно ставити хрест на майбутньому дитини, назавжди перекреслюючи його.

У Сарненській районній державній адміністрації відбувся круглий стіл щодо реалізації програми відновного правосуддя. Про хід реалізації Програми відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення говорили під час круглого столу фахівці системи БПД Рівненщини, представники органів державної та виконавчої влади, правоохоронці. Також до заходу в режимі відео-конференції долучились представники громад, що знаходяться на території Сарненського району.

На Рівненщині Пілотний проєкт «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення» реалізується з квітня 2020 року. До міжвідомчої робочої групи, яка працює над реалізацією Програми, залучені не лише фахівці системи БПД та прокуратури але й представники поліції, ювенальної юстиції, ювенальної пробації, центру соціальних служб, адвокати-медіатори, психологи. За цей час до Програми відновлення вдалось залучили десять неповнолітніх.

Тож, як зазначив Сергій Іллюк, завдяки реалізації програми відновлення для неповнолітніх, в області проводиться серйозна профілактична робота щодо

попередження випадків повторного вчинення неповнолітніми правопорушень. Серед же проблемних питань заступник директора Регіонального центру, назвав низьку обізнаність громадян про існування такої програми та можливості, які вона відкриває для правопорушника і потерпілого, а також – процес ресоціалізації неповнолітніх з віддалених населених

пунктів. Тому, учасники заходу одностайно підтримали пропозицію щодо поглиблення співпраці з метою якнайшвидшого виведення підлітків, які потрапили у конфлікт із законом, із кримінального процесу. Домовились про посилення комунікації в рамках проєкту, популяризацію Програми серед населення шляхом проведення спільних заходів та наданні всебічної допомоги і сприяння з боку Регіонального центру під час реалізації заходів Програми у віддалених куточках нашої області. Адже на думку присутніх, до дітей не може бути застосована виключно каральна модель правосуддя. В силу віку, у неповнолітніх лише формується свідомість, бачення світу і свого місця в ньому. Вони схильні до імпульсивних і необдуманих вчинків. Але одна помилка не повинна безапеляційно ставити хрест на майбутньому дитини, назавжди перекреслюючи його.

Психологи та медіатори Відділення консультативної служби готові долучитись до реалізації проєкту відновного правосуддя. Директор Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Василь Овдіюк підписав

меморандум про співпрацю з завідуючою Відділенням консультативної служби КЗ “Рівненський центр соціально-психологічної допомоги” РОР Оленою Бобровською. У Рівному відбувся круглий стіл присвячений обговоренню реалізації на теренах нашої області проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні

кримінального правопорушення». Окрім фахівців системи БПД Рівненщини у заході взяли участь представники Секретаріату Уповноваженого ВРУ з прав людини, служби у справах дітей, департаменту соціальної політики РОДА та інші. За три роки діяльності проєкту у 233 випадках програма відновлення неповнолітніх пройшла успішно. Так, із моменту реалізації програми відновлення станом на 20 січня 2022 року 186 дітей успішно пройшли програму та звільнені від кримінальної відповідальності або кримінальні провадження щодо них закрито. Ще стосовно 64 дітей кримінальні провадження перебувають на розгляді судів. На Рівненщині ж вже більше 10 неповнолітніх вдало пройшли програму відновлення для неповнолітніх, що дала дітям шанс переосмислити свої вчинки і навчитись нести за них відповідальність. У міжвідомчій групі, що працює над реалізацією проєкту задіяні фахівці системи БПД, працівники прокуратури, адвокати-медіатори, психологи, працівники соціальних служб, поліції, органів пробації та ювенальної превенції та інші. Нині ж завдяки підписаному меморандуму про співпрацю пул фахівців задіяних в проєкті поповнився представниками відділення консультативної служби Рівненського центру соціально-психологічної допомоги Рівненської обласної ради. В рамках підписаного меморандуму сторони консолідують свої зусилля з надання юридичної, інформаційної, консультативної допомоги, своєчасних, гарантованих та кваліфікованих послуг з метою захисту конституційних прав і свобод людини та громадянина, вдосконалення системи безоплатної правової допомоги та надання правничих послуг, об'єднання зусиль щодо роз'яснювальної роботи серед громадян з питань захисту та відстоювання прав і свобод громадян; здійснення освітньо-профілактичної роботи щодо пропаганди здорового способу життя, профілактики негативних явищ, попередження насильства у сім'ї та реалізації проєкту відновного правосуддя «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у кримінального правопорушення».

Практичні аспекти надання безоплатної правової допомоги – тема семінару-практикуму для адвокатів, які вперше уклали контракти з системою безоплатної правової допомоги Рівненщини. Співпраця адвокатів з

системою безоплатної правової допомоги, порядок розподілу справ та Стандарти якості надання безоплатної вторинної правової допомоги – про це, серед іншого, йшлося під час семінару для адвокатів у Регіональному центрі з надання з безоплатної вторинної правової допомоги в Рівненській області. Серед учасників – адвокати, які долучилися до співпраці у 2022 році.

Указаний семінар ініційований для того, щоб адвокати, які починають співпрацю із системою, були обізнані з усіма важливими робочими нюансами й могли якісно та вчасно надавати правову допомогу клієнтам. Заступник директора Регіонального центру Сергій Ілляк розповів про особливості надання безоплатної правової допомоги, специфіку співпраці адвокатів з центрами, а також організацією роботи системи в області. Окрім того, присутнім роз'яснено положення основних нормативних актів, які регулюють порядок взаємодії системи безоплатної правової допомоги та адвокатів.

Також, перед адвокатами висвітлено питання видів доручень, які видаються регіональним та місцевими центрами, строку їх дії, порядку та підстав припинення надання безоплатної вторинної правової допомоги, а також заміни адвокатів. Окрім цього, начальник відділу забезпечення якості надання безоплатної вторинної правової допомоги та підвищення якості її надавачів Світлана Бідюк

детально ознайомила адвокатів зі Стандартами якості надання правової допомоги, діяльністю Комісії з оцінки якості, повноти і своєчасної безоплатної правової допомоги, а також зупинилася на окремих етичних аспектах поведінки адвоката під час надання БВПД.

Учасникам семінару наочно показано основи роботи із калькуляторами, ознайомлено з порядком формування актів та розрахунків розміру винагороди адвоката за надання безоплатної вторинної правової допомоги. Окремо, під час заходу презентовано основні положення пілотного проекту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення», хід його реалізації на Рівненщині та досягнуті результати.

Адвокати системи БПД Рівненщини отримали перепустки на пересування під час комендантської години. В Україні з 24 лютого строком на 30 днів оголошено воєнний стан. Попри війну в нашій державі, Регіональний центр з надання БВПД у Рівненській області продовжує працювати в штатному режимі. Так сьогодні

директор Регіонального центру Василь Овдіюк зібрав адвокатів, які мають можливість та виявили бажання надавати БВПД під час воєнного стану аби роздати їм перепустки, що дозволяють пересуватись під час комендантської години. Загалом видано більше 20 спецперепусток. Запроваджений воєнний стан та комендантська година внесли корективи в роботу системи БПД Рівненщини. Проте центри і надалі працюють і намагаються забезпечити громадян доступом до безоплатної правової допомоги. З цією метою було прийнято рішення звернутись до Рівненської РДА зі списком адвокатів, яким для здійснення професійної діяльності необхідно мати відповідні спецперепустки. Також було розроблено окремий графік чергування адвокатів, які зголосились брати доручення у нічний час та надавати БВПД під час комендантської години.

На Рівненщині відбувся круглий стіл «Взаємодія державних та громадських інституцій щодо організації роботи з неповнолітніми у військовий час». Про документування злочинів РФ, відновне правосуддя та специфіку роботи з неповнолітніми говорили під час круглого столу, організованому Регіональним центром з надання БВПД у Рівненській області. До заходу долучились фахівці системи БПД,

представники прокуратури та поліції, працівники служби у справах дітей, адвокати-медіатори та представник Уповноваженого ВР з прав людини у Рівненській області.

На початку круглого столу, директор Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Василь Овдіюк подякував присутнім представникам різних структур, що відгукнулись на пропозицію зустрічі. Адже за словами Василя Овдіюка, життя в умовах воєнного стану вимагає прийняття негайних рішень та їх відповідної реалізації, і сьогодні представникам державних та громадських інституцій, як ніколи важливо працювати синхронно та координувати свої дії.

Система безоплатної правової допомоги наразі долучилась до процесу документування злочинів РФ проти українців. Як розповів заступник директора Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Сергій Ілляк наразі фахівцями вже задокументовано 12 кейсів. За його словами основну увагу варто звертати не на місця компактного проживання, а на лікарні, де лікуються травмовані

і поранені. Бо вони точно – є потерпілими і мають що сказати. Підтримав його у цьому і представник Уповноваженого ВР з прав людини у Рівненській області Олександр Серих. Більш тонкий процес – документування злочинів вчинених щодо дітей. Ця робота, окрім юридичної грамотності та точності, потребує ще й максимальної обережності та делікатності. Адже, усі жахи повномасштабної війни в Україні неймовірно травматичні для дитячої психіки. Намагаються допомогти дитині розговоритись при опитуванні, при цьому не травмуючи її і ювенальні поліцейські області. При районних відділках поліції відкриваються спеціальні «Зелені кімнати», які обладнані усім необхідним аби дитина почувала себе максимально комфортно та невимушено. Прокурори, поліцейські, адвокати та фахівці системи БПД мають досвід злагодженої роботи з дітьми у правовому полі, завдяки реалізації на Рівненщині Програми відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінальних правопорушень. Коли два роки тому, ця програма впроваджувалась в області, представники робочої групи напружували дієвий механізм консолідації зусиль та злагодженої роботи. Завдяки чому десятки дітей вдалось ресоціалізувати, а потерпілим повністю відшкодувати збитки. В процесі роботи, обмінюючись досвідом, усі учасники робочої групи, здобули певні знання прикладної психології. Адже достукатись до неповнолітнього не володіючи такими знаннями та вміннями вкрай важко. Тому на думку адвоката-медіатора Тетяни Водоп'ян – сьогодні не обов'язково чекати допоки дитину доставлять до відділку поліції чи іншої установи, фахівці самі можуть відвідувати цих дітей і встановлювати з ними контакт для подальшої роботи. На завершення обговорення цих питань, Василь Овдіюк нагадав, що наразі система БПД Рівненщини також надає свої приміщення та усе необхідне для проведення роботи з документування злочинів РФ проти наших громадян. Адже, ми усі маємо докласти максимум зусиль аби злочинці отримали справедливе покарання за кожен свій вчинок.

[4.] Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті із законом (в адміністративному та кримінальному процесі).

Фахівці системи БПД Рівненщини, адвокати та волонтери долучились до презентації інформаційної системи «Custody Records». Захист прав громадян – мета роботи системи безоплатної правової допомоги. Фахівці центрів та бюро а

також адвокати, що співпрацюють з системою вже багато років відстоюють інтереси клієнтів у судах та захищають права затриманих і засуджених осіб. Тож представники центрів БВПД, адвокати та волонтери долучились до презентації інформаційної системи «Custody Records», яка дозволить фіксувати усі дії поліцейських з затриманою особою.

Інформаційна підсистема

«Custody Records» передбачає повну фіксацію дій поліцейських, починаючи із моменту фактичного затримання особи, доставлення до підрозділу поліції, реєстрації у базі даних, проведення процесуальних дій. Днями система запрацювала у Рівненському районному управлінні, Сарненському, Вараському районних відділах та у відділенні №1 (м.Рівне) поліції. Представники центрів БВПД, адвокати та волонтери оглянули підрозділи, де встановлена система та ознайомились з її роботою.

В усіх підрозділах поліції передбачені окремі кімнати для очікування, проведення інтерв'ювання, приміщення для здійснення конфіденційної зустрічі доставленої особи із захисником та

проведення слідчих дій із дотриманням правил особистої безпеки, а також кімнат для затриманих. Всі вони оснащені відеокамерами та облаштовані відповідно до вимог міжнародних стандартів з дотримання прав людини. За словами начальника відділу організації надання БВПД Регіонального центру з надання БВПД у Рівненській області Олександра Кузика такий комплекс відео- та електронної фіксації усіх дій із затриманою особою не лише виступить гарантом недоторканості прав громадян але й слугуватиме додатковим стимулом для професійної дисципліни адвокатів та поліцейських. Окрім цього, як наголошували правоохоронці, повна фіксація усіх дій поліцейського з затриманою особою, захищає не лише затриманого але й самого поліцейського від можливих провокаційних дій з боку затриманих. Для забезпечення і захисту прав громадян проєкт «CustodyRecords» поступово впроваджуватиметься у всіх територіальних підрозділах поліції Рівненщини.

Актуальні аспекти діяльності системи безоплатної правової допомоги – тема правопросвітницьких заходів для поліцейських на Рівненщині. Заступником директора Регіонального центру Сергієм Іллюком проведено семінари для працівників Рівненського та Сарненського районних відділів поліції ГУ Національної поліції у Рівненській області з приводу актуальних напрямків діяльності системи безоплатної правової допомоги.

Під час проведення семінару поліцейських повторно поінформовано про останні зміни щодо організації роботи Регіонального центру у зв'язку із запровадженням Координаційним центром з надання правової допомоги Порядку прийняття і оброблення повідомлень про випадки затримання осіб, адміністративного арешту або застосування запобіжного заходу у

вигляді тримання під вартою, опрацювання постанов/ухвал про залучення захисника відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії регіональними центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги затверджено наказом Міністерства юстиції України від 31 серпня 2021 року № 3058/5, та поширенням його дії з 01.02.2022 на всю територію держави. В зв'язку з цим, зазначеним вище підрозділам поліції вказано, що повідомлення про затримання, окрім Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Чернівецькій області, також буде приймати і Регіональний центр у Тернопільській області.

Також під час проведення семінарів окремим блоком висвітлено питання реалізації не території області пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення». З цієї тематики Сергій Ілляк зупинився на умовах застосування Програми, етапах її реалізації, основних учасниках та роль кожного з них, досягненнях

цього пілотного проєкту у 2020 – 2021 роках, а також окреслив коло проблемних питань, які виникають у процесі його реалізації. Окремо у ході заходу висвітлено питання виконання постанов слідчих про доручення призначити адвоката для здійснення захисту за призначенням та проведення окремої процесуальної дії.

Сергій Ілляк на конкретних прикладах вказав, які недоліки допускаються слідчими та дізнавачами під час винесення процесуальних документів з цих питань, зокрема не зазначення у постановках усієї інформації, необхідної для видачі доручення, призначення захисників для осіб, які не мають процесуального статусу підозрюваного, не зазначення точного часу та місця для прибуття адвоката, а також інших важливих обставин.

На Рівненщині в умовах воєнного стану консультування проводиться онлайн. Специфіка умов воєнного часу в Україні накладає свій відбиток і на коло питань, з якими громадяни звертаються до системи безоплатної правової допомоги. Так, наприклад, значна частка питань, що цікавлять нині громадян, стосується умов виїзду за кордон, в тому числі з неповнолітніми дітьми.

Ряд нових проблем порушують у своїх зверненнях і особи, що відбувають покарання у місцях позбавлення волі. Зокрема, після поширення інформації про звільнення з місць позбавлення волі колишніх військових, які мають бойовий досвід та виявили бажання захищати країну під час воєнного стану, ряд засуджених з виправних установ Рівненської області звернулись за відповідними роз'ясненнями.

З огляду на зазначене, працівниками Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Рівненській області проведено ряд онлайн-консультувань засуджених зі згаданих питань. Зокрема, роз'яснено, що звільнення засуджених відбувається на підставі помилування. При прийнятті рішення в обов'язковому порядку до уваги береться ступінь їх виправлення, щире каяття, ступінь суспільної небезпеки а також бойовий досвід.